

رازهای نقاشی کودکان

ویژه والدین، معلمان و دانش آموزان

مؤلف: محمد رضا رهبر

(کارشناس گرافیک)

سرشناسه	:	رهبر، محمدرضا، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور	:	رازهای نقاشی کودکان/ مولف محمدرضا رهبر.
مشخصات نشر	:	بابل: کارپی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۱۴۴ ص.: مصور.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۱۳-۲۰-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فبا
موضوع	:	نقاشی و نقاشی‌های کودکان -- جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	:	کودکان -- روان‌شناسی
موضوع	:	نقاشی -- نقد و تفسیر
رده‌بندی کنگره	:	BF۷۲۲/ن۷ر۱۳۹۴
رده‌بندی دیویی	:	۱۵۵/۴
شماره کتابشناسی	:	۳۹۱۷۸۳۴

رازهای نقاشی کودکان

(ویژه والدین، مربیان و شرابان)

مولف: محمد رضا رهبر

ناشر: کارپی

چاپ اول: ۱۳۹۴/ شمارهگان ۰۰۰/ جلد

گرافیسیت: محمد رضا رهبر

لیتو گرافی: شایگان/ چاپ: اندیشه/ صحافی: سید

نشانی ناشر: بلوار جانبازان، خیابان تختی غربی، حر ۱۲، ساختمان آپادانا، جنبه سوم

کد پستی ۴۷۴۱۶-۴۷۱۸۷، بابل، ایران

تلفن ۳۲۳۶۶۱۲۶ - ۰۹۱۱۳۱۱۵۲۳۹ rezacharamzadeh@yahoo.com

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۱۱۱۶۷۵۷۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۱۳-۲۰-۹

۹	مقدمه
۱۱	نگرشی به نقاشی کودکان
۱۴	چرا نقاشی؟
۱۶	نکاتی درباره ی نقاشی کودکان
۱۶	اهمیت نقاشی
۱۸	زمان مناسب طول آموزش نقاشی به کودکان
۲۰	پیشنهاد به شما
۲۲	واقع گرایی در نقاشی کودکان
۲۴	قصه گوئی و داستان نویسی در نقاشی کودکان
۲۵	جنبه قصه پردازی در نقاشی کودکان
۲۸	نقاشی تخیلی
۲۹	نقاشی از روی مدل
۳۰	برنامه نقاشی گروهی
۳۰	مقایسه نقاشی دختران و پسران
۳۵	طبقه بندی مراحل رشد کودک
۴۴	بازی نمایشی و نقاشی علامت بیانگر تحول کودک
۴۶	نقاشی و زندگی عاطفی کودک (خط، فضا، جهت نقاشی و حرکت)
۵۲	معنای رمزی عناصر نقاشی
۵۶	جنبه های تجلیلی نقاشی انسان
۶۰	خلاقیت
۶۱	مفاهیم خلاقیت
۶۲	خلاقیت چیست؟
۶۶	اهمیت و ضرورت پرورش خلاقیت

۶۷	تجسم چیست؟
۶۸	فرایند خلاقیت چند مرحله دارد
۷۰	خانواده چگونه می توانند خلاقیت فرزندان خود را برانگیزند
۷۲	محیط آموزشی و خلاقیت
۷۶	مهمترین موانع خلاقیت
۷۸	فیزیک رنگ
۷۸	چرخه ی رنگ
۸۳	به کارگیری رنگ در نقاشی کودکان
۸۶	مختصری در مورد روانشناسی رنگ ها
۹۵	آشنایی مختصر با ابزارهای، ابع طراحی و نقاشی
۱۰۲	سخنی با مربیان و والدین
۱۰۴	نکات برگزیده قابل تعمق و تفکر
۱۰۶	پرورش رغبت های کودکان
۱۰۶	تفاوت های فردی
۱۰۶	علل تفاوت های فردی
۱۰۷	اسلام و تفاوت های فردی
۱۰۷	تفاوت های فردی از نظر پرورش نوین
۱۰۹	رغبت چیست؟
۱۰۹	رغبت ها را چگونه می توان کشف کرد؟
۱۱۰	علاقه ها چگونه پرورش می یابند؟ (یادگیری طبیعی)
۱۱۳	نمونه ای از تمرینات عملی برای کودکان
۱۳۰	نمونه ای از نقاشی های کودکان
۱۴۴	منابع

به نام خدا

در اینجا از تمامی عزیزانی که با محبت مرا در گردآوری این کتاب یاری نموده اند، سپاسگزارم. تقدیر و تشکر فراوان از آقای محمد رضا چرم زاده مدیریت دبستان پیشتازان آموزش که همواره در راستای تعلیم و تربیت کودکان از هیچ تلاش و کوششی دریغ ننموده اند. و اهتمام ویژه ای به مسئله هنر کودکان داشته و آه رزش هنر جزء الویت های آموزشی ایشان است.

این کتاب را با احترام و استیلا فراوان به تمامی دوستداران و حامیان هنر تقدیم می نمایم.

محمد رضا رهبر ۱۳۹۴

روش آموزش هنر بسیار حساس ، دقیق و با شناخت کودک از دیدگاه روانشناسی امکان پذیر است . نظریه های آموزشی با شرایط کودکان ، محیط زندگی ، وراثت ، زمان و مکان آموزش تغییر می یابد . اما با توجه به روش ها و الگوهای متعدد آموزش متناسب با هر کودک ، محصولات بدست آمده خیلی با هم تفاوت ندارد. امروزه روش های خلاقانه و مبتکرانه که شور و اشتیاق را در کودکان بیشتر می کند ، جایگزین روش های کلیشه ای و الگوهای تکراری شده است .

هر چقدر تنوع تخیلات و کارهای خلاقانه که با ذوق و سلیقه بکر کودکان سازگارتر در نظر گرفته شود ، نتیجه به مراتب بهتر ، دلیزیرتر و شادابی و شکوفایی استعداد های کودکان چند برابر می شود . با توجه به اینکه هنر ، همانند رشته های دیگر پایه علمی دارد ، اما این پایه علمی تنها بخشی از شیوه آموزش محسوب می شود و نباید تمامی مراحل کار و آموزش را بر مبنای پایه های علمی پیش برد ، زیرا احساس و ذوق که از شاخصه های مهم کار هنری است بر اثر پافشاری بر اصول علمی تخریب و نابود می شود .

احساس که شاخصه اصلی خلق آثار هنری است . باید با مهارت علم و حتی گاهی فراتر از علم در زمینه آموزش هنر در الویت باشد . در آموزش بصری تنها یک روش وجود ندارد . ماهیت هنر پیویاست و روش ها و الگوهای آموزشی باید همواره بازبینی و کارشناسی شود . اغلب کودکان در کلاس های هنری شور و شادابی غیر قابل وصفی دارند، آنها آزادی کامل را در آن زمان به وضوح احساس می کنند . کودکان بدون هیچ واهمه ای خط خطی می کنند ،رنگ می پاشند و با دوستان خود همکاری می کنند . حال مربیان و والدین با حساسیت و زیرکی این شور را کنترل کنند که آموزش بطور صحیح انجام گیرد و هم این شور و شغف فعالیت هنری کودکان آسیب نبیند .

آموزش هنرهای تجسمی به کودکان در زمینه ی تعلیم و تربیت و کشف استعداد های خلاقانه ی دانش آموزان ، نقش حیاتی دارد . این رشته قادر است یک انسان کوچک را به سوی جهان خلاقیت ها راهنمایی کند .

هنر های تجسمی ، یکی از دروس پر اهمیت و حساس مدارس ابتدایی است و مربیان و آموزگاران این رشته با توجه به نقش تعیین کننده هنر در روند رشد و تعلیم و تربیت کودکان ، باید با برنامه صحیح و تدابیر ویژه آموزشی در کلاس هنر حاضر شوند .

با توجه به این مسأله که آموزش هنرهای بصری سهم ویژه ای در رشد و شکوفایی استعدادهای کودکان دارد، همواره نیاز به مطالعه ، تحقیق و پژوهش در این زمینه احساس می شود و اطلاعات مربیان باید همواره متناسب با شرایط هر دوره ی آموزشی باشد .